

KARTA PRZEDMIOTU DLA NABORU 2024/2025						
FORMA STUDIÓW: STACJONARNA						
INFORMACJE OGÓLNE						
1. Przedmiot Socjologia pogranicza						
2. Wydział Nauk Społecznych i Humanistycznych						
3. Kierunek studiów Socjologia						
4. Poziom kształcenia studia pierwszego stopnia						
5. Liczba punktów ECTS 1						
6. Liczba godzin w semestrze						
semestr	w	ćw	lab/lek	prj/zp	pws	prk
II	15					
7. Język wykładowy: polski						
8. Wykładowca dr Wiesław Romanowicz, w.romanowicz@dyd.akademiabialska.pl						
INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE						
9. Wymagania wstępne						
1. Znajomość podstawowych zagadnień z zakresu socjologii.						
10. Cele przedmiotu						
C1 Zapoznanie studentów z podstawowymi pojęciami związanymi z socjologią pogranicza.						
C2 Zapoznanie studentów z socjologicznymi koncepcjami, procesami, instytucjami funkcjonującymi na pograniczach.						
C3 Uświadomienie studentom zależności występujących w życiu społecznym na pograniczach.						
11. Efekty uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych						
Student, który zaliczył przedmiot:					odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się	
WIEDZA						
EU01	zna podstawowe problemy socjologii pogranicza, obejmujące terminologię, teorię i metodologię;				K_W02	
UMIEJĘTNOŚCI						
EU02	potrafi dokonać obserwacji i interpretacji zjawisk społecznych na pograniczach;				K_U01, K_U02	
KOMPETENCJE SPOŁECZNE						
EU03	wykazuje wrażliwość na potrzeby drugiego człowieka funkcjonującego w społeczności zróżnicowanej kulturowo, jest gotów dostrzegać znaczenie procesów społecznych na pograniczach;				K_K01	

12. Treści programowe	
Forma zajęć - wykłady	
1. Socjologia pogranicza jako subdyscyplina socjologiczna. 2. Pogranicze jako przedmiot badań socjologicznych. 3. Koncepcja osobowości człowieka pogranicza. Tożsamości mieszkańców. 4. Język rodzinny jako element tożsamości mieszkańców pogranicza. 5. Pogranicze a stratyfikacja społeczna. Mniejszości narodowe i etniczne. 6. Region stykowy – przykład Górnego Śląska. 7. Podlasie jako pogranicze kulturowe. 8. Polityczno-gospodarcze problemy wschodniego pogranicza. 9. Wielokulturowość pogranicza a edukacja międzykulturowa. 10. Społeczność lokalna, terytorialna, globalna. 11. Wschodnie pogranicze Polski jako pogranicze cywilizacyjne. 12. Pogranicza w perspektywie badań społecznych. 13. Transgraniczne i transgraniczność. 14. Kolokwium zaliczeniowe.	
13. Narzędzia/metody dydaktyczne	
1. wykład z wykorzystaniem prezentacji multimedialnej	
2. dyskusja	
3. konsultacje	
14. Sposoby oceny (częstkowe, końcowe)	
1. obecność na zajęciach	
2. kolokwium zaliczeniowe	
15. Obciążenie pracą studenta	
Forma aktywności	liczba godzin
1. Zajęcia z bezpośrednim udziałem nauczyciela oraz konsultacje	20
2. Nakład pracy studenta: przygotowanie do zajęć i kolokwium	5
suma	25
liczba punktów ECTS	1
16. Literatura	
Literatura podstawowa:	
1. I. Pietrzyk, Polityka regionalna Unii Europejskiej i regiony w państwach członkowskich, Warszawa 2007.	
2. A. Sadowski, Społeczeństwo wielokulturowe w perspektywie pogranicza. Kraków 2019.	
3. J. Miluska, A. M. Królikowska, Pogranicze terytorialne i pogranicze symboliczne, koncepcje i badania, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Szczecińskiego	
4. Szczecin 2019.	
5. Polskie pogranicza w procesie przemian, Seria monograficzna, tom IV, red. Z. Kurcz, Wrocław 2017.	
6. Transgraniczność w perspektywie socjologicznej, Seria monograficzna, tom X, red. M. Zielińska, Zielona Góra 2018.	
Literatura uzupełniająca:	
1. D. Błaszczak. W. Romanowicz, Wybrane problemy wschodniego pogranicza Polski wobec wyzwań współczesności, PSW, Biała Podlaska 2018.	
2. W. Romanowicz, Polskie pogranicze środkowo-wschodnie: narodowo-wyznaniowe czy	

cywilizacyjne, PSW, Biała Podlaska 2020.
3. S. Sassen, The global street: making the political, „Globalizations” 2011, nr 5.
17. Formy oceny – szczegóły
<p>Zajęcia kończą się zaliczeniem z oceną.</p> <p>Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest pozytywna ocena z kolokwium pisemnego w formie testowej. Czas trwania 45 min. Warunkiem otrzymania oceny pozytywnej jest uzyskanie więcej niż 50% poprawnych odpowiedzi.</p> <p>Metody weryfikacji efektów uczenia się:</p> <p>Wiedza: pisemne kolokwium zaliczeniowe</p> <p>Umiejętności: dyskusja, która ma na celu przybliżenie i wyodrębnienie specyfiki problemów społecznych związanych z funkcjonowaniem na pograniczu</p> <p>Kompetencje społeczne: prezentowanie opinii na tematy społeczne związane z pograniczem</p>
18. Inne przydatne informacje o przedmiocie
1. Bezpośrednich informacji o problematyce zajęć i treściach programowych udziela Prowadzący w trakcie zajęć i podczas konsultacji.
2. Zajęcia odbywać się będą w Akademii Bialskiej im. Jana Pawła II.
3. Zajęcia odbywać się będą zgodnie z aktualnym planem zajęć.
4. Konsultacje odbywać się będą zgodnie z obowiązującym terminarzem.